

KIRUNA

Information

KIRUNA SKA FÅ SVERIGES
LÄGSTA PRIS PÅ FJÄRRVÄRME

VALINFORMATION
FÅR DU HÄR!

VAL 2014
14 SEPTEMBER

Attefallshus på G?
Läs då info här i
tidningen först!

EMMA MED FAMILJ
ÄR NYINFLYTTADE

KIRUNA VÄXER

VI BLIR FLER OCH BYGGER MER

ELOF - projekt för närvaro i skolan
Snart öppnar nya Kulturskolan

“Nu känns det som vi är på rätt väg”

I maj i år utsågs Kiruna som vinnare i kategorin glesbygdskommun i tidningen Fokus ranking Bäst att bo 2014. Rankingens baseras på forskning, fakta och statistik som bevisar en mycket positiv utveckling i vår kommun, till exempel:

- Befolkningsstillväxt på 330 personer de senaste 18 månaderna vilket är den största ökningen i de nordligaste länen!

Speciellt glädjande är vårt positiva födslotal med 36 personer fler födda än döda under 2013.

- Mycket hög förvärvsintensitet. Nästan 90 procent av vår arbetsföra befolkning är i arbete!

- Vi är också på gång när det gäller bostäder. Inom de närmaste åren kommer över 1000 nybyggda bostäder att tillföras marknaden.

Tillgång till arbete och bostäder är naturligtvis viktiga faktorer i ett attraktivt samhälle. Men det krävs också annat. Charlotta Mellander, professor i nationalekonomi och expert på vad som gör regioner attraktiva, är en av dem som skapat tidningen Fokus Bäst att bo-index. Hon menar att det finns tre viktiga faktorer för att nå tillväxt: teknologi, talang och tolerans. Att tolerans är viktig för ekonomisk tillväxt är kanske oväntat.

Men Mellander menar att i de mest kreativa miljöerna finns en öppenhet för olikheter. Där homosexuella, invandrare och artister trivs frodas kreativitet. Deras konsumtionsmönster kan leda till nya idéer och tjänster som i sin tur lockar till sig fler välutbildade som idag helst väljer platser där det finns ett stort utbud av service, kultur- och nöjesliv, många mötesplatser men också en vacker omgivning. Kiruna har behov av minst 2000 fler Kirunabor inom de närmaste fem åren. Vi måste kunna locka fler människor att flytta hit och erbjuda mer alternativa miljöer för våra ungdomar så de vill stanna kvar i Kiruna. Därför är Kiruna IF:s ställningstagande att i acceptansens och jämlikhetens tecken spela med regnbågströjor den här säsongen mycket glädjande och Kiruna kommun stödjer initiativet till fullo!

Vi har en del kvar att göra för att skapa ännu mer tillväxt i vår kommun. Men Kiruna har också många fördelar som gör oss attraktiva redan idag. Våra fantastiska omgivningar, arbete, bostäder som byggs och en vilja att skapa ett mer tillåtande och tolerantare samhälle. Nu känns det som vi är på rätt väg! ■

Peter Niemi

” Vi måste kunna locka fler människor att flytta hit och erbjuda mer alternativa miljöer för våra ungdomar så de vill stanna kvar i Kiruna.”

VAL 2014 14 SEPTEMBER

**OBS! I detta nummer av Kiruna Information hittar du information inför valet den 14 september.
Läs mer på sidan 22-26.**

Omslagsbilden till Kiruna Information nr 3/2014 är tagen av Petra Sternlund.

Peter Niemi

Kommunchef, Kiruna kommun

KIRUNA

Information

KIRUNA information ges ut av Kiruna kommun och delas ut till alla hushåll i kommunen.

Ansvarig utgivare: Peter Niemi

Redaktör: Ulrika Hannu

Kontakta redaktionen:

E-post: ulrika.hannu@kommun.kiruna.se

Telefon: 0980-70 183 | **Växel:** 0980-70 000

Besöksadress: Kiruna stadshus,

Hjalmar Lundbohmsvägen 31.

Postadress: Kiruna kommun, 981 85 Kiruna.

Redaktion: Ulrika Hannu, Mia Fors, Anne-Sofie Koivisto, Stefan Wikström, Maria Lindgren och Jessica Kyrö, Kiruna kommun.
Stina Johansson, TVAB, Britt-Marie Kemi, KBAB samt Petra Sternlund, Krauz & Co.

Grafisk produktion: Krauz&Co. reklambyrå

Kiruna ska få Sveriges lägsta pris på fjärrvärme

Med den pågående stadsomvandlingen finns fantastiska möjligheter för Kiruna att utmärka sig inom miljö- och energiområdet och samtidigt få Sveriges lägsta pris på fjärrvärme.

– Stadsomvandlingen är en dörröppnare till nytt systemtänk och Kiruna kan få Sveriges lägsta avgifter för fjärrvärme tack vare att vi kan planera för ett helt nytt energisystem, säger Jan Fjordell, vd på Tekniska Verken i Kiruna AB.

I DAG
AVFALL 75 %
FLIS/TORV 15 %
SPILLVÄRME 5 %
EL 4 %
OLJA 1 %

I MORGON
BIOBRÄNSLE 10 %
SPILLVÄRME 90 %

Nytt minoritetsspråk- samråd i Kiruna

För ett år sedan antog Kiruna kommun en policy samt en handlingsplan för minoritetsspråkfrågor. I våras bildades även ett samråd som verkar för att kommunen kontinuerligt utvecklar sin verksamhet inom minoritetsspråksområdet och att minoriteterna får inflytande i frågor som berör dem.

Text: Stefan Wikström och Susanne Hägglund

Kiruna är förvaltningsområde för minoritetsspråken samiska, meänkieli och finska. Att vara förvaltningsområde innebär att kommunen ska verka för att det finns personal med kunskaper i finska, meänkieli och samiska i sina verksamheter.

Policyn och handlingsplanen togs fram för att uppfylla minoritetsspråklagarna, stärka och synliggöra de lokala kulturen, aktivt arbeta för språkens revitalisering och stimulera användningen av minoritetsspråken i det offentliga rummet.

För att stärka minoritetsspråkens inflytande bildades ett samråd. Kommunfullmäktige antog ett reglemente för samrådet i våras. Samrådet består av representanter från föreningar för de tre språken. Varje språkgrupp har utsett fyra ledamöter och fyra ersättare. Ordförande i samrådet är Ragnhild Nilsson (SL), kommunstyrelsens 2:e vice ordförande och särskilt utsetta tjänstemän från respektive förvaltning deltar i samråden.

– Språket är en viktig bärare av kulturella värden, och flerspråkighet och mångkultur är en rikedom som vi ska ta tillvara. För att språk ska

utvecklas och leva vidare krävs att de både syns och hörs. Minoritetsspråkfrågorna är viktiga eftersom det handlar om mänskliga rättigheter, demokrati, individens identitet, Sveriges kulturarv och vår internationella trovärdighet som rättstat. Kiruna kommuns arbete med språken ligger i linje med detta och visar att det mångkulturella är en rikedom som både ska höras och synliggöras. Det som syns uppmuntrar i sin tur till ytterligare språkanvändning, säger Ragnhild Nilsson.

I samråden ska man behandla frågor rörande kommunens verksamhet inom barn- och äldreomsorg, kommunal information och skyltning, minoriteternas behov samt ansökningar om bidrag till minoritetsspråkaktiviteter. – Kommunen har skyldighet att tillhandahålla både barnomsorg och äldreomsorg helt eller delvis på minoritetsspråk till den som så önskar. Enskilda har också rätt att använda finska, meänkieli respektive samiska vid sina muntliga och skriftliga kontakter med kommunen, säger Ragnhild Nilsson. ■

Kommunens målsättning att stärka och stimulera användningen av minoritetsspråken uppfylls genom att:

- Aktivt informera kommunmedborgarna om sina rättigheter enligt Minoritetsspråklagen.
- **Ha en fungerande funktion för tolkning och översättning.**
- Enskilda ska kunna använda sitt språk i alla kontakter med kommunen.
- **Erbjuda förskola, hemspråksundervisning samt äldreomsorg på minoritetsspråk.**
- Synliggöra minoritetsspråken i offentliga rum och sammanhang.
- **Satsa på kulturarrangemang, specifikt för barn och äldre.**
- Utbilda personal i minoritetsspråk samt uppmuntra till utveckling av läromedel och pedagogik för minoritetsspråk.
- **Ärligen följa upp och utvärdera kommunens arbete med minoritetsspråk.**
- Samråda med företrädare för minoritetsspråkgrupperna så långt det är möjligt i frågor som berör dem.
- **Främja de nationella minoriteternas möjligheter att behålla och utveckla sin kultur.**

Lagen om nationella minoriteter gäller i hela Sverige ...

... och innebär att minoritetsspråken ska skyddas och främjas, de nationella minoriteterna ska kunna behålla och utveckla sin kultur och förvaltningsmyndigheterna är skyldiga att informera om minoriteternas rättigheter och ge dem inflytande i egna frågor.

Minoritetsspråkssamrådets tjänstemannarepresentanter: Stefan Wikström, socialförvaltningen, Kerstin Bäckström, fritids- och kulturförvaltningen, Ragnhild Nilsson, ordförande i samrådet, Susanne Hägglund, kommunens minoritetsspråkssamordnare och Elisabeth Virkkunen, barn- och utbildningsförvaltningen.

”Det är viktigt att alla får sina rättigheter tillgodosedda”

Susanne Hägglund är i grund och botten utbildad statsvetare, men jobbar i dagsläget som minoritetsspråkssamordnare och handikappkonsulent på Kiruna kommun.

Hej hallå Susanne! Vad gör en minoritetsspråkssamordnare?

– Det finns fem nationella minoritetsspråk i Sverige: samiska, finska, meänkieli, romani chib och jiddisch. Kiruna kommun är förvaltningsområde för samiska, finska och meänkieli och är en av väldigt få kommuner som har hand om så många språk. De flesta kommuner har bara hand om ett minoritetsspråk. En minoritetsspråkssamordnare jobbar för att stärka och främja den språkliga identiteten och kulturen i kommunen. Vi arbetar för att kunna tillhandahålla information på de olika minoritetsspråken om till exempel barnomsorg och äldreomsorg. Det går helt enkelt ut på att jobba och verka för att de här minoritetsspråken ska överleva. Vi får årligen ett statsbidrag för att arbeta med dessa frågor.

Vad gör då en handikappkonsulent?

– En handikappkonsulent har som ansvarsområde att arbeta med tillgängligheten i alla kommunala byggnader så som till exempel statshuset, badhuset, sporthallen, skolor och bibliotek. Vi inventerar dessa platser för att se till just tillgängligheten för funktionshindrade. Ibland kan det behövas bredare dörröppningar, en lift eller en hiss och då har vi vissa investeringsmedel som gör att vi kan åtgärda detta.

Vi har ett handikappråd bestående av förtroendevalda från kommunen och från handikappsorganisationerna. Tillsammans jobbar vi med dessa frågor.

Varför tycker du att ditt jobb är viktigt?

Det finns vissa lagar som styr de nationella minoriteternas och de funktionshindrades rättigheter i samhället. Då gäller det att vi ser till så att kraven, intentionerna, i de här lagarna uppfylls. Det är därför viktigt att ha en minoritetsspråkssamordnare och en handikappkonsulent som får det här arbetet att fungera så att alla får sina rättigheter tillgodosedda. ■

Text: Alida Mörtlund-Videkull och Elina Gunillason-Sevä
Foto: Jörgen Medman

HEJ HALLÅ!

Susanne Hägglund

minoritetsspråkssamordnare
och handikappkonsulent,
Kiruna kommun

**ELOF står för:
Elever med Långvarig
Ogiltig Frånvaro**

ELOF – ett projekt för bättre närvaro i skolan

Det finns flera elever som av olika anledningar har lång ogiltig frånvaro från skolan. Men skolan och elevhälsan har saknat en samlad och tydlig bild över situationen. Nu finns en ELOF-pedagog som ska arbeta med att skapa bra rutiner kring skolfrånvaro.

Text och foto: Anne-Sofie Koivisto

ELOF står för ”elever med långvarig ogiltig frånvaro”. Med anledning av att skolan saknade gemensamma utarbetade strategier och riktlinjer för dessa elever bestämde sig Kiruna för att söka bidrag från SPSM, specialpedagogiska skolmyndigheten, för ett utvecklingsprojekt som har till syfte att bland annat få kunskap i hur man förebygger frånvaro, främjar skolnärvaro och få till bra rutiner kring skolfrånvaro.

Ansökan beviljades och Sofia Holmgren, socionom som är tjänstledig från sitt arbete som kurator på elevhälsan, påbörjade sitt arbete som ELOF-pedagog den 5 maj 2014.

Sofia ska vara spindeln i nätet för eleven och idéer och funderingar bollar hon med bland annat Ralf Tjernstrom på SPSM.

Hur ska du lägga upp arbetet?

– Tanken är att jag ska hitta bra rutiner för att främja skolnärvaro och hindra skolfrånvaro. Ta reda på vilka framgångsfaktorerna är, säger Sofia, och fortsätter:

– Jag ska ta kontakt med familjerna och påbörja arbetet med att hitta individuella lösningar för var och en. Under sommaren har jag tagit reda på hur det ser ut i andra kommuner.

Vad tror du om detta arbete?

– Jag tycker att det är spännande eftersom jag tycker om att arbeta med elever. Det blir en hel del dialoger med lärare och rektorer. Framför allt regelbundna kontakter med berörda rektorer och lärare.

Sofia Holmgren är anställd som ELOF-pedagog och ska arbeta med att ta fram rutiner för hur skolan ska kunna hjälpa elever med långvarig, ogiltig frånvaro.

”Alla skolpliktiga barn har en ovillkorlig rätt att få tillgång till utbildning. För att inga barn ska gå miste om denna rättighet innehåller skollagen (2010:800) bestämmelser om skyldigheter för kommunerna att se till att alla barn får föreskriven utbildning. Ansvaret för att se till att skolpliktiga barn fullgör sin skolgång delas mellan hemkommunen och barnets vårdnadshavare.”

Vilka skolor deltar i projektet?

– Det är Triangelskolan och Högalidskolan, och då handlar det om elever som går på högstadiet. Det är skolornas rektorer och deras miniteam som plockat fram vilka elever jag ska arbeta med, berättar Sofia Holmgren. ■

TEMA: KIRUNA VÄXER

NU BLIR VI FLER OCH BYGGER MER

Kirunas befolkning ökar. Ja, vi är faktiskt den kommun som ökar mest av alla i norra Sverige. Och bygger gör vi, bland annat en ny inomhushall, ett nytt vård- och omsorgsboende, nya förskolor och inom de närmaste åren kommer Kiruna att ha över 1000 nya bostäder ute på marknaden.

Vi har gjort en sammanställning av pågående och kommande byggnationer under temat: Kiruna växer. Men först redovisar vi befolkningstatistik från SCB och träffar en familj som bidragit till befolkningsplusset för Kiruna kommun.

Foto: Ulrika Hannu

AKTUELLA BYGG- OCH PLANERINGSPROJEKT

// Det är väldigt mycket som är på gång när det gäller bostäder i Kiruna. Arbete med nybyggnationer, reparation av befintlig bebyggelse och planarbete för nya bostäder pågår parallellt och inom de närmaste åren kommer Kiruna att ha över 1000 nya bostäder och tomter ute på marknaden. Den här kartan visar olika aktuella bygg- och planeringsprojekt som pågår just nu i centrala Kiruna, berättar **Eva Ekelund, mark- och exploateringschef på Kiruna kommun.**

Eva Ekelund, mark- och exploateringschef, Kiruna kommun

– Länsstyrelsen och kommunen har ett förtroendefullt samarbete när det gäller planarbetet för nya Kiruna och alla gör sitt allra bästa för att snabba upp planprocessen och lösa de knutar som finns, sa **landshövdingen Sven-Erik Österberg** i P4 Norrbotten när han besökte Kiruna våren 2013.

Sven-Erik Österberg landshövding, Norrbotten

Bostadsminister Stefan Attefall anser att Kiruna kommun jobbar på ett smartare sätt än andra och att deras tänk kan bli riktlinjer för andra kommuner. – Kiruna är även här i framkanten och provar också en del nya metoder i sitt planeringsarbete som jag tror kan berika också övriga Sverige, säger han i NSD 9/6 2014.

Stefan Attefall bostadsminister

- Bostäder
- Stadshus
- Inomhushall
- Förskola
- Industriområde

Sammanställning hittar du på nästa uppslag.

Funderat på att bygga ett Attefallshus? Läs det här!

De lagändringar, de så kallade Attefallsreglerna, i plan- och bygglagen (2010:900) som trätt i kraft 2 juli 2014 möjliggör att vissa byggåtgärder kan genomföras utan krav på bygglov.

Men åtgärderna kräver ändå i de flesta fall en anmälan samt startbesked.

Här följer reglerna i korthet:

Uppförande av komplementbyggnad på 25 kvadratmeter byggnadsarea med högst 4 meters nockhöjd (s.k. Attefallshus)

- Ytan får delas upp i flera byggnader.
- Ska uppföras i omedelbar närhet till huvudbyggnaden.
- Får inte stå närmare fastighetsgräns än 4,5 meter utan grannes medgivande.
- Anmälan ska göras till byggnadsnämnden (Plan- och Bygglövskontoret, Kiruna kommun).
- Startbesked ska fås av byggnadsnämnden innan byggnationen får påbörjas.

Tillbyggnad av huvudbyggnad på högst 15 kvadratmeter bruttoarea

- Får inte överstiga bostadshusets taknockhöjd.
- Får inte stå närmare fastighetsgräns än 4,5 meter utan grannes medgivande.
- Anmälan ska göras till byggnadsnämnden (Plan- och Bygglövskontoret Kiruna kommun).
- Startbesked ska fås av byggnadsnämnden innan byggnationen får påbörjas.

Inredning av ytterligare en bostad

- Får göras i ett enbostadshus.
- Anmälan till byggnadsnämnden (Plan- och Bygglövskontoret Kiruna kommun).
- Startbesked ska fås av byggnadsnämnden innan byggnationen får påbörjas.

Tillbyggnad av högst två takkupor

- Gäller inte om man redan har två takkupor, har man en så får man bygga en till.
- Får inte innebära ingrepp i byggnadens bärande konstruktion.
- Kräver inte anmälan.
- Får omfatta högst halva takfallet.

Numera krävs ingen anmälan för att till exempel få bygga två takkupor på sitt hus.

VIKTIGT

Strandskydd måste alltid sökas för samtliga byggnader inom 100 meter från vatten. Detta gäller även de byggnader som inte är bygglovspflichtiga. Ansökan om strandskydd gör hos byggnadsnämnden, Plan- och Bygglövskontoret, Kiruna kommun. Tänk på att sanktionsavgift utgår om bygget påbörjas innan startbesked lämnats.

Läs mer på:
www.kiruna.se/Kommun/Bygga-bo-miljo/Bygga-riva--och-marbereda/Attefallsreglerna/

Strategi för konstnärlig gestaltning behövs

Konst har haft stor betydelse genom Kirunas historia och kommer även fortsättningsvis att spela en viktig roll i utvecklingen av staden. Varje gång kommunen bygger ska minst 1 procent av byggbudgeten avsättas till konstnärlig gestaltning.

Text: Maria Ragnestam | Foto: Jörgen Medman

Aktuella exempel är Mysinge äldreboende och Nya Raketskolan där flera miljoner har satsats på konstnärlig gestaltning. Stadsomvandlingen av Kiruna innebär många nya byggnader av offentliga miljöer som kommer att medföra åtskilliga miljoner i konstnärlig gestaltning och Fritids- och kulturkommittén har därför valt att prioritera detta ämne under 2014. Fritids- och kulturförvaltningen har i uppdrag att ta fram en strategi för konstnärlig gestaltning i Kiruna kommun. Strategin tas fram för att säkerställa att konsten även i fortsättningen kommer att vara en del av det nya Kiruna och bidra till ett levande samhälle. Kommunalrådet Kristina Zakrisson (s) menar att konst i det offentliga rummet kan synliggöra och förstärka stadens identitet. Exempelvis kan konsten visa på närheten till det samiska och spegla kirunabornas friluftsinträsse och kärlek till naturen.

– För att förvalta och utveckla konsten som en tillväxtfaktor för regionen och för Kiruna är det viktigt att skapa utrymme för den och möjligheter för människor att ta del av olika kultur- och konstupplevelser, säger Kristina Zakrisson.

Den offentliga konsten utgör en naturlig del av ett demokratiskt samhälle där alla samhällsmedborgare, oavsett bakgrund, får tillgång till kvalitativa konstupplevelser i sin närmiljö. Gestaltning kan handla om fysisk konst och arkitektur, men är också en fråga om hur en plats används och vad den betyder för dem som bor och vistas där. ■

1-procentsregeln

1-procentsregeln innebär att minst en procent av byggbudgeten vid nybyggnation, ombyggnation och tillbyggnation avsätts till konstnärlig gestaltning. Regeln omfattar inte bara byggnader utan tillämpas på gestaltning av offentliga miljöer i sin helhet. Sedan 2003 tillämpas 1-procentsregeln i Kiruna kommun enligt beslut taget av kommunstyrelsen.

Exempel på konstnärlig gestaltning i Nya Raketskolan.

Vill du veta mer om den framväxande strategin? Kontakta Maria Ragnestam på Konstmuseet i Norr, e-post: maria.ragnestam@kommun.kiruna.se

Heldagsseminarium OM KONSTNÄRLIG GESTALTNING

Hur påverkar konstnärlig gestaltning platser och människor?
Konstmuseet i Norr arrangerar den 8:e oktober ett heldagsseminarium i Kiruna om konstnärlig gestaltning.

Föreläsare med olika bakgrund och erfarenheter belyser hur man kan tillämpa 1-procentsregeln och talar om vad konstnärlig gestaltning kan vara samt hur den påverkar människor och platser. **Färdigt program finns på www.konstmuseetinorr.se**
Plats och tid: Lars Jansson Salen på Folkets Hus Kiruna, kl. 9.00 – 17.00.

Seminariet är öppet för allmänheten. Välkomna!

Kirunabostäder AB:

Från 2007 fram till i dag

Kirunabostäder har under den senaste åren genomfört en rad renoveringar, ombyggnade och tillbyggnader. Här redovisar vi bolagets större projekt och presenterar några av våra framtidsplaner.

Text: Britt-Marie Kemi | Foto: Kirunabostäder AB

Det första större ROT-projekt, (ROT står för renovering, ombyggnad, tillbyggnad) som Kirunabostäder genomförde var Björkplan 6, projektet påbörjades hösten 2007. Husen var i sådant skick att alternativen var antingen att riva eller genomföra ett mycket omfattande ROT projekt. Projektet omfattade totalt tre huskroppar som när projektet var klart sommaren 2009 tillförde 36 lägenheter till bostadsmarknaden. I fyrrarumslägenheterna finns bastu och badrummen i samtliga lägenheter är helkaklade.

Björkplan renoverades under 2007-2009

Efter Björkplan 6 stod Gallerian på tur. När Kirunabostäder påbörjade projektet var hela övervåningen vakant efter att Socialförvaltningen flyttat från huset och nedre våningen var relativt sliten.

Första steget innebar en hotellbyggnation på övervåningen med pub där ett café tidigare haft verksamhet. Puben invigdes 2011.

Andra steget var att bygga om entréplanet till mer brukarvänliga lokaler. Under hösten 2011

invigdes Gallerian med nio butiker, ett café och ett hotell med pub, varav sex nyetableringar i Kiruna. Från början var öppettiderna varierande men i dag har alla butiker öppet 10.00 – 19.00

Nästa större renoveringsprojekt var Glaciären, husen hade stått kallställda mellan sex och åtta år med alla följder som detta innebär. Totalt omfattas 130 lägenheter av projektet. Under sommaren 2014 blev det sista huset inflyttningsklart.

Renoveringen av Glaciären har inneburit att 130 nya lägenheter tillförts hyresmarknaden.

Under våren 2014 blev renoveringen av Kupolen klar.

Kupolen har renoverats och blev klar 2014.

På sommaren påbörjades arbetet med fasadbyte på Steinholtzgatan.

Ny fasad på husen på Steinholtzgatan. Bild uppe till höger visar den gamla fasaden.

Framtid

Parhus på Videplan

Under senhösten 2014 startar bygget av sju parhus samt ettenkelhus vilket ger totalt 15 lägenheter.

Tallplan. Kirunabostäder påbörjar en yttre renovering av Tallplan 1-4, byte av fönster, entrédörrar, balkonger samt inköp av lekutrustning.

I höst börjar bygget av sju parhus på Videplan.

”När vi blickar framåt så kommer vi att bygga blandfastigheter och hyresfastigheter i nya Kiruna C. Troligen kommer vi att minska vårt kommersiella bestånd och istället ersätta det med hyresrätter. Vår förhoppning är att Kirunabostäder de närmaste fem åren kommer att producera ca 400 lägenheter samt en del kommersiella lokaler i nya Kiruna C.”

Mer information hittar du på vår hemsida:
www.kirunabostader.se

Våra vardagshjältar fixar läckorna

Tekniska Verken i Kiruna AB och dotterbolaget Kiruna Kommunpartner AB ansvarar för vattenförsörjningen på 20 orter inom Kiruna kommun, utspridda från Riksgränsen i väster till Saivomuotka i nordost. Att arbeta med läcksökning och vattenläckor i Kirunas 23 mil långa ledningsnät bjuder på ständiga överraskningar. Ingen dag är den andra lik och en planerad arbetsdag kan ändras snabbt.

Text: Stina Johansson och Daniel Anundi | Foto: Stina Johansson

V i träffar Hans Stridsman och Leif Ullenius som arbetar med läcksökning en onsdag morgon i ett villaområde i Kiruna. En fastighetsägare har ringt in att det låter och susar från vattenledningarna i fastigheten. Hans Stridsmans första åtgärd är att ta fram sin lyssnarstav och lyfta av locket till en serviceventil. Med lyssnarstaven lyssnar han efter läckan. Olika typer av läckor skapar olika ljud som transporteras långväga i ledningarna, en läcka kan höras på flera hundra meters avstånd.

Här hörs läckan tydligt och kan lokaliseras i närheten av fastigheten. Mätutrustning placeras ut i en brunn ute vid gatan och inne i fastigheten, någonstans däremellan finns läckan. Mätinstrumentet som också använder ljudet som referens anger läckan till ett antal meter in mot fastigheten. Leif mäter ut läckan på marken med hjälp av ett mätjul och lyssnar efter den med en markmikrofon. Än finns inga synliga tecken på backen men får läckan förtgå kommer den kunna underminera marken och göra stor skada.

– Det är viktigt att precisera var läckan är eftersom det är både kostsamt att gräva och skapar merarbete om vi inte träffar rätt säger Leif.

När läckan nu hittats kommer vattnet att stängas av och inom kort kommer grävningsarbetet påbörjas och vattenledningen lagas.

Läckande vattenledningar har alla städer problem med då ledningsnäten i många fall är gamla. Stora delar av ledningsnäten lades på 1950-60-talet. I Kiruna har vi extra svåra förhållanden med kyla och tjälbildning under vintern och grunt liggande berg. Bland får vi tips av allmänheten som felanmäler synliga läckor, de kan till exempel höras ett susande ljud från ledningarna i fastigheten

30 Så många vattenläckor i genomsnitt uppstår i vattenledningsnätet i Kiruna C per år.

Leif Ullenius och Hans Stridsman plockar fram mätutrustningen som hjälper dem att lokalisera läckan.

Vi fixar läckorna. Leif Ullenius, Tommy Öhman, Hans Stridsman och Ingemar Enesund. På bilden saknas Lennart Töyrå och Johan Häggroth.

eller rinna vatten efter en trottoar. Men oftast hittar läckvattnet vägar under marken istället för att synas på ytan, så att upptäcka och hitta en läcka är inte helt enkelt. Blandningen av alltifrån kopparrör, järnrör, plaströr och ventiler i kombination med olika marktyper och miljöer gör det svårt att hitta och identifiera uppkomna läckor. Därför krävs stor erfarenhet av det egna ledningsnätet och förhållandena i staden när man söker läckor. Enda sättet att lära sig det är att vara med i verksamheten. Medarbetarna i Kiruna som jobbar med läcksökning är alla erfarna och har

jobbat mellan 10-35 år. De kan ledningsnätet och vet var problemen finns.

Ibland brukar deras kunskap efterfrågas även av andra kommuner då de behöver hjälp med läcksökning, till exempel i Pajala.

I genomsnitt har vi 30 läckor per år på vattenledningsnätet i Kiruna C. Vattenledningsnätet är indelat i olika zoner som bevakas med mätutrustning. De flesta vattenläckor upptäcks genom att förbrukningen ökar onormalt mycket inom ett visst område, en kraftig ökning kan vara tecken på en vattenläcka. Eftersom läcksökning är en prioriterad arbetsuppgift har våra läcksökare lyckats identifiera och reparera flertalet vattenläckor och därmed minskat mängden läckage från vårt vattensystem med 10 procent från 2012 till 2013. Målet för 2014 är att minska läckaget ytterligare med 5 procent.

– Det känns som vi gör ett viktigt jobb, alla behöver ju vatten i sina hem säger Hans Stridsman. Var rädd om ditt vatten, det är vi.

Fakta

Från vattentäkt till kran

I Kiruna kommun finns 20 vattenverk som producerar cirka 11 500 kubikmeter vatten varje dygn. Från grundvattenbrunnar runt om i kommunen och från våra ytvattentäkter i Abisko, Kiruna och Vittangi hämtas råvaran till vårt dricksvatten. Det transporteras genom våra vattenverk där det renas från de ämnen vi inte vill ha i vårt färdiga dricksvatten, till exempel bakterier och radon. När vattnet är färdigt dricksvatten pumpas det från vattenverket ut i vårt ledningsnät till våra kranar.

Leif Ullenius lyssnar efter läckan. En läcka kan höras på flera hundra meters avstånd.

Information från valnämnden Kiruna kommun

Vallokal och förtidsröstning

Del två av supervalåret 2014 närmar sig. Den 14 september är det dags för val till riksdag, kommun och landsting.

Förtidsröstningen har varit igång sedan 27 augusti och valdagen närmar sig med stormsteg. En del har säkerligen redan hunnit med att förtidsrösta, vilket innebär att du röstar någon annanstans än i din egen vallokal. Förtidsrösta kan du göra i vilken röstlokal du vill i hela Sverige så länge du har med dig ditt röstkort och en giltig id-handling. Röstkortet får du hem i brevlådan cirka tre veckor före valet.

Röstas du i en annan kommun så skickas rösten sedan till den kommun där du är folkbokförd. I Kiruna kan du förtidsrösta i ett flertal olika röstlokaler runt om i kommunen. I tabellen för förtidsröstning (se sid 25) kan du se vart och när det finns möjlighet att rösta. Om du istället för att förtidsrösta väljer att rösta i en vallokal så ser du på ditt röstkort vilket valdistrikt du tillhör och vilken vallokal du ska gå till. Du behöver inte ha med dig ditt röstkort till vallokaler för att få rösta. Det räcker att du kan legitimeras dig.

Har du tappat bort ditt röstkort? Kontakta kommunens valadministration så kan de skriva ut ett nytt åt dig: 0980-755 99 eller: valnamnd@kommun.kiruna.se

KOMMUNAL VALSERVICE

För att öka tillgängligheten och möjligheten att rösta i de allmänna valen så erbjuder Kiruna kommun valskjuts och röstning med kommunala bud.

Valskjuts erbjuds till väljare som på grund av sjukdom eller funktionshinder inte har möjlighet att ta sig till en val- eller röstningslokal på egen hand eller med färdtjänst. Kiruna kommun kan då erbjuda transport till lämplig val- eller röstningslokal. Om väljaren inte heller med valskjuts kan ta sig till en val- eller röstningslokal så finns istället möjligheten

att boka ett kommunalt bud. Kommunala bud bokas via kommunens valadministration. Vid bokningen kommer man överens om lämplig tid och plats för röstning. De kommunala buden tillhandahåller budkuvert, valkuvert, en blank valedel samt instruktioner för hur en budröstning går till. Efter att väljaren har lämnat valedeln till budet så levereras rösten direkt till röstlokal eller väljarens vallokal.

Om du behöver rösta via bud eller behöver valskjuts?

Önskemål om valskjuts eller kommunala bud lämnas senast 12 september 2014 till Kiruna kommuns valadministration. Telefon: 0980-755 99 E-post: valnamnd@kommun.kiruna.se

FINSKA

■ ■ Äänestys - vaalipaikka ja enneaikaisäänestys Suurvaalivuoden toinen osa lähestyy. 14. syyskuuta on valtiopäivä-, kunnallis- ja maakäräjävaalien aika.

Äänestys - vaalipaikka ja enneaikaisäänestys Suurvaalivuoden toinen osa lähestyy. 14. syyskuuta on valtiopäivä-, kunnallis- ja maakäräjävaalien aika. Enneaikaisäänestys on ollut käynnissä elokuun 27. päivästä lähtien ja vaalipäivä lähestyy valtavasti askelin. Jotkut ovat varmaankin jo ehtineet äänestämään enneaikaisesti, mikä merkitsee sitä, että äänestät jossain muualla kuin omassa äänestyspaikassasi. Enneaikaisesti voit äänestää missä äänestyspaikassa haluatkin ympäri Ruotsia, kunhan sinulla on mukana äänestyskortti ja voimassaoleva henkilöllisyystodistus. Äänestyskortin saat postitse kotiin noin kolme viikkoa ennen vaaleja.

Jos äänestät jossain muussa kunnassa, ääni lähetetään jälkepäin siihen kuntaan missä olet kirjoilla. Kiirunassa voit enneaikaisäänestää useissa vaalipaikoissa joka puolella kuntaa. Enneaikaisäänestystaulukosta näet, missä ja milloin on mahdollista äänestää.

Jos enneaikaisäänestämisen sijasta valitset vaalipaikalla äänestämisen, näet äänestyskorttiasi mihin äänestysalueeseen sinä kuulut ja mihin vaalipaikkaan sinun tulee mennä. Sinulla ei tarvitse olla mukana äänestyskorttia vaalipaikalla voidaksesi äänestää. Riittää, että pystyt todistamaan henkilöllisyytesi.

Oletko kadottanut äänestyskorttisi? Ota yhteys kunnan vaalihallintoon, niin he voivat tulostaa sinulle uuden kortin. 0980-75599 tai valnamnd@kommun.kiruna.se

KUNNALLINEN VAALIPALVELU

Lisätäkseen helppopääsyisyyttä ja mahdollisuutta äänestää yleisvaaleissa Kiirunan kunta tarjoaa vaalikyytiä ja kunnallisten lähettien kanssa tapahtuvaa äänestystä.

Vaalikyytiä tarjotaan äänestäjille, joilla sairauden tai toiminnanrajoittuneisuuden vuoksi ei ole mahdollisuutta mennä vaali- tai äänestyspaikkaan omin avuin tai kuljetuspalvelun avulla. Kiirunan kunta voi siinä tapauksessa tarjota kuljetuksen sopivaan vaali- tai äänestyspaikkaan. Jos äänestäjä ei edes vaalikyydillä voi mennä vaali- tai äänestyspaikkaan, hänellä on sen sijaan mahdollisuus varata kunnallinen lähetti.

Kunnallisia lähetettä varataan kunnan vaalihallinnon kautta. Varauksen yhteydessä sovitaan sopivasta ajasta ja paikasta äänestyspaikkaan. Kunnallisella läheteillä on käytössään lähettikuori, vaalikuori ja tyhjä äänestyslippu sekä ohjeet kuinka lähettäänestys tapahtuu. Kun äänestäjä on jättänyt äänestyslipun läheteille, ääni toimitetaan suoraan äänestyspaikalle tai äänestäjän vaalipaikkaan.

Toivomus vaalikyydistä tai kunnallisesta lähetistä jätetään viimeistään 12. syyskuuta 2014 Kiirunan kunnan vaalihallintoon. Puhelin: 0980-755 99 Sähköposti: valnamnd@kommun.kiruna.se

MEÄNKIELI

■ ■ Toinen osa syyper-vaalivuosta 2014 lähestyy. 14 septemberiä on vaalipivä valtiopäivile, kunthiin ja maakäräjhjiin.

Etukätheen äänestys on ollu käynnissä 27 aykystista lähtien ja vaalipäivä lähestyy hurjalla vauhilla. Jokkut on varmasti kerinheet jo äänestää etukätheen, mikä merkittee ette sie äänestät jossakin muuala kun omassa vaalipaikassa. Äänestää etukätheen sie saatat tehä missä äänestyspaikassa hyvänsä koko Ruottissa kun sulla vain on sinun äänestyskortti ja pätevä id-toistus mukana. Äänestyskortin saat sinun preivilooahaan suunnile kolme viikkoä ennen vaalia.

Jos äänestät muussa kunnassa sillon sinun äänen lähätethään siihen kunthaan missä olet manthaalikirjotettu. Kierunassa sie saatat äänestää etukätheen useamassa äänestyspaikassa ympäri kuntaa. Etukätheen äänestyksen tabellissä sie saatat nähä mihinkä ja missä on maholista äänestää.

Jos sen eestä kun ette äänestää etukätheen valittet äänestää vaalipaikassa sillon sie näet mihinkä vaalipiirhiin sie kuulut ja mihinkä vaalipaikkaan sie piät mennä sinun vaalikorttissa. Sie et tartte ottaa matkhaan sinun äänestyskortin vaalipaikkaan ette saa äänestää. Se riittää jos sie saatat lekitimeerata iiten.

Oletko menettänyt sinun äänestyskortin? Ota yhteyttä kunnan vaalijärjestelyn kansa niin net saattavat kirjottaa sulle uuen: 0980-755 99 eli valnamnd@kommun.kiruna.se

KUNNAN VAALIPALVELU

Ajatuksessa ette lisätä käytettävyyden ja maholisuen

ette äänestää yleisissä vaalissa Kierunan kunta tarjoaa vaalikyytiä ja äänestysmaholisuen kunnallisitten ompyytitten kautta.

Vaalikyytiä tarjotaan äänestäjille, jotka sairauten eli fynksjuunistheitten vuoksi ei saata itte omin voimin eli kuljetuspalvelun kautta tulla vaali- eli äänestyspaikkaan. Kierunan kunta saattaa sillon tarjota kuljetusta sopivaan vaali- eli äänestyspaikkaan. Jos äänestäjä ei saata ees vaalikyytillä tulla vaali- eli äänestyspaikkaan sillon on sen eestä maaholista varata kunnallisen ompyytin. **Kunnallisen ompyytin varathaan** kunnan vaalijärjestelyn kautta. Varauksen aikana sovitahan äänestykselle sopivan ajan ja paikan. Kunnallisilla ompyytilä on käytettävänä ompyytikuverttia, vaalikuverttia, blankki vaaliseteli ja ohjeita kuinka ompyytin äänestys toimii. Jälkhiin kun äänestäjä on jättäny vaalisetelin ompyytile sen äänen jätethään suorhaan äänestyspaikkaan eli äänestäjän vaalipaikkaan.

Toivomuksia vaalikyytistä eli kunnallisesta ompyytistä jätethään viimeistään 12 septemberiä 2014 Kierunan kunnan vaalijärjestelhyyn. Telefuuni: 0980-755 99 E-posti: valnamnd@kommun.kiruna.se

NORDSAMISKA

■ ■ Jienasteapmi- válgalatnja ja ovdagihthii jienasteapmi Oassi guokte superválgajagis 2014 lahkona. 14 čakčamánu leat riikabeaivve, gieldda ja eanadikki válggat.

Ovdagihthii jienasteapmi lea leamas juođus juo 27 borgemánu rájji ja válgabeaivi lahkona jiehtanas lávkkiiguin. Muhtimat leat vissát geargan juo jienastit ovdagihthii, mii mearkaša ahte jienastat soames eará báikkis go iežat válgalanjas. Don sáhtát ovdagihthii jienastit man válgalanjas fal Ruotas go dus lea fal mielde jienastankoarta ja dohkálaš id-bábir. Jienastankoartta oaččut poastalovai sullii golbma vahku ovdal válgga.

Jus jienastat soames eará gielddas nu sáddejuvvo jietna dasto dan giidii gosa leat heaggačálihuvvon. Gironis sáhtát ovdagihthii

jienastit mángga sierra jienastanlanjas miehta gieldda. Ovdagihthii jienastan tabeallas don sáhtát oaidnit gos ja goas lea vejolaš jienastit.

Jus don ovdagihthii jienasteami sajis válljet jienastit válgalanjas nu oainnat iežat jienastankoarttas man válgaguvlui don gullot ja man válgalatnjii galgkat mannat. Dus ii dárbbat leahkit mielde iežat jienastankoarta válgalatnjii oažžun dihte jienastit. Lea nuogis ahte sáhtát duođašit iežat identitehta.

Jus leat láhppán iežat jienastankoarta? Váldde oktavuoda gieldda válgahálddahusain nu sii sáhttet čállit dutnje ođđasa: 0980-755 99 dehe valnamnd@kommun.kiruna.se

GIELDDALAŠ VÁLGABÁLVALUS

Lasidan dihte beassama ja jienastanvejolašvuoda almmolaš válggain fállá Girona gieldda válgasáhtu ja jienasteami gielddalaš sáttaoibmáin.

Válgasáhttu fállujuvvo jienasteaddjái geas skibasvuoda dehe doaimmahehtejumii dihte ii leat vejolašvuotta beassat válgadehe jienastanlanthii ieš dehe fievrridanbálvalusain. Girona gieldda sáhttu dalle fállat fievrrideami heivvolaš válgadehe jienastanlanthii. Jus jienasteaddji ii válgasáhtuinge beasa válgadehe jienastanlanthii lea dan sajis vejolaš várret gielddalaš sáttaoibmá.

Gielddalaš sáttaoibmá várrejuvvo gieldda válgahálddahusa bakte. Várrema oktavuodas sohppojuvvo jienasteapmái heivvolaš áigi ja báiki. Gielddalaš sáttaoibmás lea sáttakonferluhtha, válgakonferluhtha, guoros válgasedel sihke rávvagat mot sáttaoibmá jienasteapmi doaimbá. Go jienasteaddji lea guođđán válgasedela sáttaoibmá nu jietna dolvojuvvo njuolga jietnalanthii dehe jienasteaddji válgalatnjii.

Sávaldat válgasáhtus dehe gielddalaš sáttaoibmás guđđujuvvo majemusat 12 čakčamánu 2014 Girona gieldda válgahálddahussii. Telefodna: 0980-755 99 E-poasta: valnamnd@kommun.kiruna.se

VAL 2014
14 SEPTEMBER

Anders Wanhainen, chaufför och Annelie Henriksson, ansvarig för Kiruna kommuns bokbuss hjälper den som vill förtidsrösta i bokbussen. Till höger syns den fiffiga rampen som underlättar för påstigning i den mobila röstlokalen.

Vallokal på hjul

I samband med att förtidsröstningen startade så rullade Kirunas enda mobila röstningslokal iväg för att samla in röster till riksdags-, kommun-, och landstingsvalet.

Totalt är det 12 olika platser som besöks. Text och foto: Maria Lindgren

Kiruna är en stor kommun. Totalt är cirka 18 000 röstberättigade utspridda på cirka 20 000 kvadratkilometer. En del bor många mil från centrala Kiruna och har inte möjlighet att ta sig till sin vallokal på valdagen. Därför finns lokaler för förtidsröstning på många olika platser runt om i kommunen. För att ytterligare öka tillgängligheten och möjligheten för kommuninvånarna att rösta så återkommer i år ett populärt inslag från tidigare val – röstning på bokbussen.

– Vi får bara positiva reaktioner när vi besöker byarna. En del säger att de troligen inte hade röstat om inte bokbussen hade funnits, säger Annelie Henriksson, bibliotekarie och ansvarig för bokbussen i Kiruna.

Under förtidsröstningsperioden kör bokbussen efter sin ordinarie turlista och det finns möjlighet att låna böcker precis som vanligt. Skillnaden är att varje utlåningstimmes följs av cirka en timmes förtidsröstning. Bokbussen utrustas då med ett specialkonstruerat valbås och Annelie Henriksson tar emot rösterna tillsammans med chauffören Anders Wanhainen. Det många inte vet är att bokbussen är tillgänglighetsanpassad, precis som alla andra förtidsröstnings- och vallokaler.

– Trappan in till bokbussen är ganska brant, men vi har en ramp som går att fälla ned och hissa upp som gör att alla har möjlighet att komma in i bussen, säger Anders Wanhainen.

Den 27 augusti startade förtidsröstningen och då rullade bokbussen ut på vägarna. I tabellen för förtidsröstning (se nästa uppslag) kan du se vilka platser bokbussen kommer att besöka vid vilka tidpunkter.

FINSKA

Pyörien päällä oleva vaalipaikka

Samassa yhteydessä, kun ennen aikaisääänestys alkoi, lähti myös Kiurunan ainoa siirrettävä äänestyspaikka liikkeelle keräämään ääniä valtiopäivä-, kunnallis- ja maakäräjävaaleihin. Kaikkiaan käydään 12 eri paikalla.

Kiiruna on suuri kunta. Yhteensä noin 18000 äänioikeutettua on hajallaan noin 20000 neliömetrin alueella.

Osa asuu kymmenien kilometrien päässä Kiurunan keskustasta ja heillä ei ole mahdollisuutta mennä vaalipaikalle vaalpäivänä. Sen vuoksi on olemassa paikkoja ennen aikaisääänestykseen monin paikoin ympäri kuntaa. Jotta vielä voidaan lisätä kunnan asukkaiden helppopääsyyttä ja mahdollisuutta äänestää, tänä vuonna toistuu suosittu piirre aikaisemmista vaaleista – äänestys kirjastoautossa.

– Saamme vain myönteistä palautetta, kun vieraillemme kylissä. Jotkut sanovat, että he todennäköisesti eivät olisi äänestäneet, jos ei olisi ollut kirjastoautoa, sanoo Annelie Henriksson, kirjastonhoitaja ja Kiurunan kirjastoautosta vastuussa oleva.

Ennen aikaisääänestyksen aikana kirjastoauto ajaa tavallisen aikataulunsa mukaan ja on mahdollista lainata kirjoja niin kuin tavallisesti. Erona on se, että jokaista lainaustuntia seuraa tunnin ennen aikaisääänestys. Kirjastoauto varustetaan silloin erityisesti rakennetulla äänestyskojulla ja Annelie Henriksson ottaa vastaan äänet yhdessä kuljettajan Anders Wanhaisen kanssa. Monet eivät ole tietoisia siitä, että kirjastoauto on helppopääsyyssmukautettu, kuten myös kaikki muut ennen aikaisääänestys- ja vaalililat.

– Kirjastoauton portaat ovat aika jyrkät, mutta meillä on ajoluiska, jonka voi laskea ja nostaa mikä mahdollistaa bussiin tulemisen, sanoo Anders Wanhainen.

Ennen aikaisääänestys alkoi 27. elokuuta ja silloin lähti kirjastoauto liikenteeseen. Ennen aikaisääänestystaulukoista näet millä paikoilla kirjastoauto käy ja milloin.

MEÄNKIELI

Vaalipaikka rathaitten päälä

Kun etukätheen äänestys alkoi sen yhteydessä Kierunan ainua liikkuva äänestyspaikka rullasi teitten päälä kerrämähän sisäle ääniä valtiopäivän-, kunnan-, ja maakäräjävaalihin. Kaikkians on 12 eri paikkaa mitä vierailhaan.

Kieruna on suuri kunta. Kaikkians on noin 18 000 äänestys oikeutettuja levitetynä suunnile 20 000 km². Jotkut asuvat monta pelikuormaa Kierunan keskustasta ja niillä ei ole mahdollisuuksia tulla vaalipaikkaan vaalipäivänä. Sen takia on paikkoja monela

eri paikala ympäri kuntaa missä mennee äänestää etukätheen. Ja ajatuksessa ette yhä lisätä kunnan asukhaitten käytettävyyttä äänestää on sen takia järjestetty uuesti hyvin suositun tapahtuman aiemista vaalista – äänestys kirjabussissa.

– Met saama vain pusitiivisia reaksjuunia kun vieraillema kylissä. Jotkut sanovat ette het luultavasti ei olis äänestänheet jos ei olis ollu kirjabussia, sanoo Annelie Henriksson, kirjastonhoitaja ja vastuussa Kierunan kirjabussista.

Etukätheen äänestyksen aikana kirjabussi ajaa tavallisen aikataulun jälkhiin ja on maholista lainata kirjoja just niinku tavallisesti. Ero on ette jokaista uloslinaustiimaa seuraa yks tiima etukätheen äänestystä. Kirjabushiiin varustethaan sillon erikoisen spesiaali tehtyn vaalikopperon ja Annelie Henriksson ottaa vasthaan ääniä yhdessä kuskan Anders Wanhaisen kans. Mitä moni ei tiä on ette kirjabussi on käytettävyys sovitettu, just niinku kaikki muut etukätheen äänestyspaikat ja vaalipaikat.

– Kirjabussin trappu on aika jyrkkä, mutta meillä on ramppi joka mennee laskea alas ja nostaa ylös joka maholistaa ette kaikin pääsevät bushiin, sanoo Anders Wanhainen.

27 aykystiä alkoi etukätheen äänestys ja sillon rullasi kirjabussi teitten päälä. Etukätheen äänestyksen tabelissä sie saatat nähhä mikkä paikat kirjabussi tullee vieraillemaan eri aikana.

NORDSAMISKA

Válgalatnja juvllaid nalde

Dan oktavuodas go ovdagihiti jienasteapmi álggi nu rullii Girona áidna johti jienastanaltnja johtui čoaggin dihte jienaid riikabeaive-, gieldda- ja eanadikki válggáide. Oktii buot galleduvvo 12 sierra báikki.

Giron lea stuora gieldda. Oktii buot sullii 18 000 jietnavuoigadahtton olbmo leat bidegguid 20 000 m²viidodagas. Muhtimat orrot mánggaid miillaid geažis guovddáš Gironis iige sis leat vejolašvuohta beassat válgalatniji válgabeaivve. Danin gávdnojit lanjat ovdagihiti jienasteapmái mángga sierra sajis miehta gieldda. Buoridan dihte vel gielddaorruud beassama ja vejolašvuođa jienasteapmái gearduha dán jagi bivnnut dahku ovddit válggain- jienasteapmi girjebusses.

– Mii oážžut beare pusitiivvaláš reakšuvnnaid go mii galledit giilid. Muhtimat dadjet ahte sii eai soaittále jienastan jus girjebusse ii livčče leamaš, dadjá Annelie

Henriksson, girjerádjjobargi ja Girona girjebusse ovddasvástideaddji.

Ovdagihiti jienasteameáigodaga girjebusse vuodjá dábaláš vuorrolistu mielde ja lea vejolaš luoikat girjiid dego dábaláččat. Earrun lea ahte juohke luoikandiimmu čuovvu sullii diibmosaš ovdagihiti jienasteapmi. Girjebusses lea dalle sierradahkkjuovvon válgaluoggu ja Annelie Henriksson váldá vuostá jienaid ovttas vuddjiin Anders Wanhaisiin. Dat man mángasat eai dieđe ahte girjebusse lea atnuivevuvvon, jur dego buot eará ovdagihiti jienastan- ja válgalanjat.

– Ráhppa girjebussii lea oalle ceakkus, muhto mis lea rámpa man sáhtta gahčehit vulos ja loktet mii dagaha ahte buohkain lea vejolaš beassat bussii, dadjá Anders Wanhainen.

Borgemánu 27. álggi ovdagihiti jienasteapmi ja dalle rullii girjebusse luottaid nala. Ovdagihiti jienastan tabeallas sáhtát oaidnit maid báikkiid girjebusse bohtá galledit ja maid áiggid.

Förtidsröstningstabell och Bokbussens tabell, nästa sida >>

Notiser

Här kan du förtidsrösta

Abisko skola 2 september 15.00-18.00	Karesuando landsbygdskontoret 28 augusti 11.00-13.00 29 augusti 14.00-16.00	Vuosko 9 september 09.45-10.30
Kattuvuoma 9 september 11.30-12.15	Karesuando forts: 3 september 11.00-13.00 4 september 15.00-17.00 5 september 14.00-16.00 10 september 11.00-13.00 11 september 15.00-17.00 12 september 14.00-16.00 14 september 08.00-16.00	Övre Soppero, skola 2 september 15.00-17.00
Kebnekaise fjällstation 8 september 10.00-12.00	Kuttainen, sporthallen 3 september 15.00-17.00 14 september 08.00-16.00	Bokbussen
Kiruna C	Svappavaara skola 3 september 15.00-18.00 14 september 08.00-16.00	Lannavaara 27 augusti 17.45-18.30 Vikkusjärvi 28 augusti 09.45-10.30 Kristallen 28 augusti 11.50-12.50 Vivungi 1 sept 14.30-15.30 Lainio 1 sept 17.45-18.45 Parakka 4 sept 16.30-18.00 Saivomuotka 8 sept 17.00-17.30 Sudjavaara 8 sept 16.00-16.30 Kuttainen 8 sept 20.00-21.00 Maunu 9 sept 11.35-12.05 Mertjärvi 9 sept 14.30-15.00 Idivuoma 9 sept 15.45-16.30
Hjalmar Lundbohmsskolan 10 september 12.00-15.00	Tuolluvaara skola 14 september 08.00-16.00	Kiruna stadshus
Malmfältens folkhögskola 10 september 09.00-11.00	Vittangi, Folkets hus 28 augusti, 4 samt 11 september 10.00-12.00 29 augusti, 5 samt 2 september 15.00-17.00	27-29 augusti 09.00-17.00 30 augusti 10.00-14.00 1 september 09.00-17.00 2 september 09.00-19.00 3-5 september 09.00-17.00 6 september 10.00-14.00 8 september 09.00-17.00 9 september 09.00-19.00 10 september 09.00-17.00 11 september 09.00-19.00 12 september 09.00-17.00 13 september 10.00-14.00 14 september 10.00-17.00

VAL 2014 14 SEPTEMBER

Kommunkontoret Hjärtstartare även i Luossavaarabacken

I förra numret av Kiruna Information berättade vi att kommunen placerar ut fler hjärtstartare på allmänna platser för att rädda liv. Dock föll Luossavaarabacken bort i sammanställningen. Men här får ni nu hela listan:

Här finns hjärtstartare i Kiruna kommun:

- Badhuset och sporthallen i Vittangi
- Sporthallen i Kuttainen
- Sporthallen i Övre Soppero
- Badhuset i Svappavaara
- Badhuset i Abisko
- Badhuset i Karesuando
- Kiruna stadshus
- Simhallbadet Sporthallen
- Lombia och Matojärvi ishallar
- Thulegården
- Kiruna stadsbibliotek
- Luossavaarabacken

Barn- och utbildningsförvaltningen

“En värld för alla”

Behnam Golmohammadi har i sitt arbete med barnens rättigheter haft en teckningstävling. De teckningar som vann ställdes ut i stadshuset i maj.

Fritids- och kulturförvaltningen

Kirunas nya boulevarder blev en succé

Sex nya boulevarder har byggts nedanför simhallbadet med vacker utsikt över Kiruna kyrka. Det råder ingen brist på intresset för Boule i Kiruna, till exempel var det ett 20-tal personer som spelade den 14 augusti när bilden ovan togs.

Välkommen till våra anläggningar

Höstterminen är här och våra kommunala anläggningar återgår till ordinarie öppettider:

Simhallbadet

Måndag	9.00 - 20.00
Tisdag	6.00 - 20.00
Onsdag	7.00 - 21.00
	(vuxensim 19.30 - 20.30)
Torsdag	6.00 - 20.00
Fredag	7.00 - 20.00
Lördag - söndag	10.00 - 16.00

På www.kiruna.se/bad hittar du mer information om alla badhus i kommunen.

Sporthallen

Måndag- torsdag	6-23
Fredag	6-20
Lördag och söndag	8-18

Mer information finns på www.kiruna.se/sporthallen

Fritidsgårdar

Ungdomens Hus samt fritidsgårdarna i Svappavaara, Vittangi och Tuolluvaara har öppnat igen efter ett skönt sommarlov.

Mer info finns på www.kiruna.se/ung

Stadsbiblioteket

Måndag	10.00-19.00
Tis-tors	10.00-18.00
Fredag	10.00-17.00
Lördag	11.00-15.00

På www.bibblo.se får du mer information om bokbussen och biblioteken i byarna.

Välkommen
önskar Fritids- och kulturförvaltningen

VALLOKALER I RESPEKTIVE VALDISTRIKT

1 Luossavaaraskolan	9 Stadshuset	11 Luossavaara-Abisko Luossavaaraskolan
2 Samegården	10 Triangelnskolan	12 Tuolluvaara-Kurravaara Sameskolan
3 Högälidskolan	11 Bolagsskolan	13 Bolaget-Nikkaluokta Bolagsskolan
4 Bergaskolan	12 Lombola förskola	14 Kiruna nordost Övre Soppero skola
5 Sameskolan	13 Kottens förskola	Kiruna sydost Vittangi skola
6 Lokeldarens förskola	14 Nya Raketskolan	Jukkasjärvi Jukkasjärvi skola
7 Centralskolan		
8 Thulegården		

NU FINNS BUMERANGEN I NYA LOKALER

■ ■ Den 5 maj i år invigde Kristina Zakrisson Bumerangens och Arbetsmarknadsenhetens nya lokaler på Lombolo, Movägen 26. Lokalen är sedan tidigare anpassad för butiksverksamhet och därmed även för Bumerangens verksamhet.

I butiken kan du fynda eller lämna in möbler, porslin, smycken, filmer, skivor, tavlor med mera.

Ring 0980-755 70 så hämtar vi det du vill lämna in (gäller inom Kiruna C).

ÖPPETTIDER:

MÅNDAG:	9.00 – 17.45
TISDAG:	9.00 – 16.45
ONSDAG:	9.00 – 16.45
TORSDAG:	9.00 – 16.45
FREDAG:	STÄNGT

Bumerangen håller till på Lombolo vid gamla Lombolo-skolans tomt där nya äldreboendet byggs upp.

BUMERANGEN
Återvinningsmarknad